

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 537/2013-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. októbra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť J. K., H., zastúpeného advokátom JUDr. D. K., P., vo veci namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaniach vedených Krajským súdom v Trenčíne pod sp. zn. 17 CoP 26/2013 a Krajskou prokuratúrou v Trenčíne pod sp. zn. Kc 127/13 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. septembra 2013 doručená sťažnosť J. K., H. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v konaniach vedených Krajským súdom v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 17 CoP 26/2013 a Krajskou prokuratúrou v Trenčíne (ďalej len „krajská prokuratúra“) pod sp. zn. Kc 127/13. Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 16. septembra 2013.

Zo sťažnosti a z pripojených listinných dôkazov vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom (ďalej len „okresný súd“) č. k. 5 P 218/2010-232

zo 17. decembra 2012 sa rozhodlo o návrhu sťažovateľa na zverenie detí do striedavej osobnej starostlivosti. Keďže absentoval výrok o zmene pôvodného rozsudku č. k. 7 C 164/2008-148 z 10. decembra 2008, sťažovateľ v podanom odvolaní navrhol vydanie doplňujúceho rozsudku, bez ktorého by rozsudok zo 17. decembra 2012 nebol vykonateľný. Pre vykonateľnosť rozsudku je totiž potrebné rozhodnúť nielen o návrhu na zverenie detí do striedavej osobnej starostlivosti, ale zároveň aj zmeniť rozsudok, ktorým boli tieto práva predtým naposledy súdom upravené. Rozsudkom krajského súdu č. k. 17 CoP 26/2013-253 z 10. apríla 2013 bol rozsudok okresného súdu potvrdený, a to bez toho, aby krajský súd rozhodol o návrhu na doplnenie rozsudku okresného súdu. Uznesením ústavného súdu č. k. IV. ÚS 281/2013-9 z 30. mája 2013 bola odmietnutá ako neprípustná sťažnosť podaná sťažovateľom proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 17 CoP 26/2013 z 10. apríla 2013. Podľa názoru ústavného súdu vzhľadom na tvrdenie sťažovateľa, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, prichádzalo do úvahy podanie dovolania, ktorého prípustnosť by sa opierala o ustanovenie § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku. Keďže sťažovateľ dovolanie nepodal, sťažnosť bolo treba považovať za neprípustnú pre nevyčerpanie účinného prostriedku ochrany práv sťažovateľa v rámci všeobecných súdov. Následne sťažovateľ podaním z 18. júla 2013 požiadal Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) o podanie mimoriadneho dovolania proti rozsudku krajského súdu. Postupoval takto z dôvodu, že zákonná jednomesačná lehota na podanie dovolania už sťažovateľovi uplynula. Prípisom krajskej prokuratúry č. k. Kc 127/13-8 zo 6. septembra 2013 bolo sťažovateľovi oznámené, že sa jeho podnet na podanie mimoriadneho dovolania odkladá ako nedôvodný, keďže podľa § 243f ods. 2 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku mimoriadne dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu súdu, ktorým sa rozhodlo vo veciach upravených zákonom č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“) s výnimkou rozsudku o obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu, o priznaní rodičovských práv a povinností maloletému rodičovi dieťaťa, o určení rodičovstva, o zapretí rodičovstva alebo o osvojení. Keďže problematiku výživného upravuje zákon o rodine, generálny prokurátor Slovenskej republiky nie je oprávnený podať mimoriadne dovolanie proti rozsudku súdu, ktorý upravuje problematiku výživného na maloleté deti.

Podľa názoru sťažovateľa vznikla paradoxná situácia, pretože na jednej strane ústavný súd odmietol jeho sťažnosť z dôvodu nevyčerpania možnosti podať dovolanie proti rozsudku krajského súdu, no na druhej strane krajská prokuratúra vychádzala z tézy, podľa ktorej mimoriadne dovolanie nie je v danej veci vôbec prípustné.

Sťažovateľ považuje sťažnosť za včas podanú aj vo vzťahu voči konaniu vedenému krajským súdom pod sp. zn. 17 CoP 26/2013, pretože podľa judikatúry ústavného súdu v prípade procesného rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) o odmietnutí dovolania je zachovaná lehota na podanie sťažnosti ústavnému súdu aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu odvolacieho súdu. Sťažovateľ v tejto súvislosti poukazuje konkrétne na rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Zvolský a Zvolská proti Českej republike, ako aj na rozhodnutie ústavného súdu vo veci sp. zn. III. ÚS 189/2013. Analogicky je potrebné tieto stanoviská aplikovať i v prípadoch mimoriadneho dovolania, a to i vtedy, keď podnet na mimoriadne dovolanie je odložený.

Sťažovateľ navrhuje vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie označených článkov ústavy a dohovoru v konaniach vedených krajským súdom pod sp. zn. 17 CoP 26/2013 a krajskou prokuratúrou pod sp. zn. Kc 127/13 s tým, aby bol rozsudok krajského súdu z 10. apríla 2013 zrušený vo výroku I a vec bola vrátená na ďalšie konanie. Domáha sa tiež náhrady trov právneho zastúpenia advokátom vo výške 291,56 €.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním

a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Sťažnosť v časti smerujúcej proti konaniu vedenému krajským súdom pod sp. zn. 17 CoP 26/2013 treba považovať za oneskorene podanú.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Ústavnému súdu nie je presne známe, kedy nadobudol právoplatnosť rozsudok krajského súdu č. k. 17 CoP 26/2013-253 z 10. apríla 2013 (sťažovateľ tento rozsudok ústavnému súdu vôbec nepredložil). Podnet sťažovateľa na podanie mimoriadneho dovolania proti rozsudku krajského súdu je datovaný dňa 18. júla 2013 a vyplýva z neho, že právny zástupca sťažovateľa prevzal rozsudok krajského súdu 26. apríla 2013. Je preto zrejmé, že v čase podania podnetu bol už rozsudok právoplatný. Vo svojich dôsledkoch to znamená, že sťažnosť ústavnému súdu, ktorá bola odovzdaná na poštovú prepravu 16. septembra 2013, bola podaná už po uplynutí zákonnej dvojmesačnej lehoty, a preto je oneskorená.

V danej súvislosti nemožno akceptovať právny názor sťažovateľa, ktorý je presvedčený o tom, že zákonná lehota podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sa v danom prípade počíta od doručenia stanoviska krajskej prokuratúry o odložení podnetu na podanie mimoriadneho dovolania.

Judikatúra, na ktorú v tejto súvislosti sťažovateľ poukazuje, má na mysli tie situácie, v ktorých neúspešný účastník konania napadne právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu dovolaním, ktoré je však najvyšším súdom odmietnuté ako neprípustné. V takýchto prípadoch možno potom následne v dvojmesačnej lehote počítanej od doručenia uznesenia najvyššieho súdu podať proti právoplatnému rozhodnutiu odvolacieho súdu sťažnosť ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy s tým, že v takejto procesnej situácii sa sťažnosť považuje za včas podanú. Uvedená judikatúra vychádza z toho, že v zmysle ustanovenia § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde treba dovolanie považovať za účinný prostriedok ochrany práva, ktorý musí byť účastníkom konania vyčerpaný predtým, ako sa obráti s vecou na ústavný súd.

Na rozdiel od dovolania, ktoré treba považovať za účinný prostriedok ochrany práva, keďže priamo neúspešný účastník konania je oprávnený ho použiť, mimoriadne dovolanie za takýto opravný prostriedok považovať nemožno. Podstatné v tejto súvislosti je, že účastník konania sám mimoriadne dovolanie podať nemôže. Na to je aktívne legitimovaný iba generálny prokurátor Slovenskej republiky. Zároveň to znamená, že podanie podnetu na mimoriadne dovolanie nemá žiaden vplyv na beh zákonnej lehoty podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Z hľadiska dodržania tejto lehoty je nepodstatné aj to, kedy a ako bolo o podnete na podanie mimoriadneho dovolania rozhodnuté.

Možno napokon uviesť, že sťažovateľ pochybil, keď sa nedomáhal ochrany svojich práv podaním dovolania. Tým vyvolal situáciu, v ktorej sťažnosť ústavnému súdu sa stala neprípustnou. Sťažovateľ pritom nevyužil ani prípadnú možnosť vyplývajúcu z ustanovenia § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde, keďže v sťažnosti podanej ústavnému súdu 3. mája 2013 (sp. zn. IV. ÚS 281/2013) ani len netvrdil (tým menej preukazoval), že dovolanie nepodal z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Ústavný súd preto v rámci svojho uznesenia z 30. mája 2013 nemohol ani uvažovať o prípadnom postupe podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Odlíšná je situácia týkajúca sa tej časti sťažnosti, ktorá sa týka konania vedeného krajskou prokuratúrou pod sp. zn. Kc 127/13. Túto časť sťažnosti považuje ústavný súd za neprípustnú.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 34 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor (§ 54 ods. 2).

Sťažovateľ namieta, že krajská prokuratúra nerozhodla správne, keď jeho podnet na podanie mimoriadneho dovolania odmietla s poukazom na to, že mimoriadne dovolanie v danej veci nie je vôbec prípustné. Nesprávnosť tohto stanoviska krajskej prokuratúry je zrejmá podľa sťažovateľa aj z uznesenia ústavného súdu, ktorý považuje dovolanie v danej veci za možné na základe ustanovenia § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku.

Sťažovateľovi nič nebráni, aby podal vo veci opakovaný podnet, o ktorom rozhodne príslušná nadriadená zložka. Sťažovateľ preto ešte nevyčerpal možnosť ochrany svojho práva v rámci orgánov prokuratúry. Z toho pohľadu sa uvedená časť sťažnosti javí ako predčasná.

Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd rozhodol tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. októbra 2013